

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 19. stav (1) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na _____. sjednici, održanoj _____.____.2017. godine, donosi

UREDBU

O POSTUPKU VANREDNOG NADZORA U PRIVREDNIM DRUŠTVIMA OD SISTEMSKOG ZNAČAJA ZA FEDERACIJU BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1. (Predmet Uredbe)

(1) Ovom uredbom se u cilju stvaranja uslova za stabilizaciju poslovanja društava od sistemskog značaja koja su nelikvidna ili se nad njima provode postupci koji sadržajno odgovaraju takvim postupcima u cilju stabilizacije poslovanja, uređuju uslovi za definiranje privrednih društava od sistemskog značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija BiH) i većinskih vlasnika u tim društvima, vanredne mjere nadzora u privrednim društvima od sistemskog značaja Federaciju BiH, otvaranje postupka vanrednog nadzora, provođenje postupka vanrednog nadzora, pravne posljedice otvaranja i provođenja postupka vanrednog nadzora, uloga nadležnih organa u Federaciji BiH u provođenju mjera vanrednog nadzora, kao i druga pitanja u vezi sa vanrednim nadzorom u privrednim društvima od sistemskog značaja za Federaciju BiH.

(2) Ova uredba ne primjenjuje se na finansijske institucije, banke, društva za upravljanje investicijskim fondovima, društva za upravljanje penzijskim fondovima, društva za osiguranje i reosiguranje, lizing društva i mikrokreditne organizacije, koje reguliraju posebni zakoni.

Član 2. (Cilj i svrha Uredbe)

Cilj ove uredbe je da se osigura brzo i efikasno djelovanje resornih federalnih organa u skladu s propisanim nadležnostima i kontinuiran nadzor nad provođenjem važećih zakona i drugih propisa Federacije Bosne i Hercegovine u privrednim društvima od sistemskog značaja za Federaciju BiH.

Član 3. (Definicija privrednog društva od sistemskog značaja)

(1) Privredna društva od sistemskog značaja za Federaciju BiH su ona privredna društva koja, samostalno ili zajedno sa svojim zavisnim ili povezanim društvima, značajno utiču na privrednu, socijalnu i finansijsku stabilnost u Federaciji BiH, a koja kumulativno ispunjavaju sljedeće uslove:

- a) zapošljavaju više od 1.000 radnika i
- b) ostvaruju godišnje prihode veće od 500 miliona KM.

(2) Većinski vlasnik je pravno ili fizičko lice koje, samostalno ili zajedno sa povezanim društvima, posjeduje više od 50% udjela u osnovnom kapitalu ili većinu glasačkih prava u društvu od sistemskog značaja.

(3) Zavisnim i povezanim društvima se smatraju privredna društva koja su definirana u čl. 51. i 52. Zakona o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, broj 81/15), članu 2. Zakona o porezu na dobit („Službene novine Federacije BiH“, broj 15/16) i članu 6. Pravilnika o transfernim cijenama („Službene novine Federacije BiH“, broj 67/16).

Član 4. (Mjere vanrednog nadzora)

(1) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada FBiH) odlukom o pokretanju postupka vanrednog nadzora definira konkretne mjere vanrednog nadzora za svako privredno društvo od sistemskog značaja za Federaciju BiH.

(2) Mjere iz stava (1) ovog člana mogu uključivati:

- a) pojačan nadzor nad primjenom Zakona o finansijskom poslovanju od strane Porezne uprave Federacije BiH;
- b) pojačan nadzor nad uslovima vezanim za transakcije između povezanih lica od strane Porezne uprave Federacije BiH;
- c) pojačan nadzor nad poštivanjem Zakona o radu od strane inspekcije rada;
- d) formiranje odbora povjerenika sa jasno definiranim ovlaštenjima;
- e) pojačan nadzor nad davanjem garancija, davanjem novčanih pozajmica, davanjem robnih pozajmica, davanjem avansa i bilo kojih drugih jamstava i koristi neposredno ili posredno većinskom vlasniku i povezanim licima;
- f) pojačan nadzor nad preuzimanjem duga, plaćanjem umjesto većinskog vlasnika i povezanih lica;
- g) pojačan nadzor nad raspolaganjem imovinom društva osim uz prethodno pribavljenu saglasnost povjerenika;
- h) druge specifične mjere u zavisnosti od potrebe upravljanja sistemskim rizikom.

(3) Odluku o uvođenju mjera vanrednog nadzora, Vlada FBiH donosi na prijedlog resornog federalnog ministarstva, u zavisnosti od registrirane djelatnosti privrednog društva od sistemskog značaja za Federaciju BiH.

- (4) Odlukom Vlade Federacije BiH iz stava (3) ovog člana se, osim privrednog društva od sistemskog značaja na koje se odluka odnosi, definiraju se i sva povezana lica sa kojima su transakcije predmet nadzora povjerenika.

Član 5.
(Uslovi za uvođenje mjera vanrednog nadzora)

Mjere vanrednog nadzora primijenit će se na privredno društvo i sva njegova zavisna i povezana društava, koja samostalno, ili zajedno sa svojim zavisnim ili povezanim društvima imaju sistemski značaj za Federaciju BiH, a koja su nelikvidna ili se nad njima provode postupci koji sadržajno odgovaraju takvim postupcima u cilju stabilizacije poslovanja.

Član 6.
(Imenovanje i prava i obaveze povjerenika)

- (1) Odlukom iz člana 5. stav (3) ove uredbe Vlada FBiH, na prijedlog resornog federalnog ministarstva, imenuje povjerenika za provođenje mjera vanrednog nadzora.
- (2) Povjerenik vrši nadzor nad provođenjem mjera iz člana 4. stav (2) ove Uredbe.
- (3) Povjerenik može biti svaka osoba koja ispunjava uslove propisane statutom privrednog društva za člana uprave tog privrednog društva.
- (4) Sva privredna društva koja su identificirana kao i povezana lica, dužna su u skladu sa odredbama ove uredbe povjereniku dostaviti tražene informacije.
- (5) U slučaju pokretanja stečajnog postupka nad privrednim društvom od sistemskog značaja za Federaciju BiH, povjerenik je dužan osigurati izjavljivanje žalbe na rješenje o otvaranju stečajnog postupka i pružanje stručne podrške povjericima u ovom postupku.
- (6) Povjerenik nema izvršnu korporativnu funkciju i ne mogu mu se propisati nadležnosti vezane za redovno poslovanje privrednog društva.
- (7) Povjerenik je dužan mjesečno izvještavati Vladu FBiH o preduzetim mjerama i stanju u privrednom društvu, uključujući i izvještaj o svim transakcijama i poslovima između privrednog društva, većinskog vlasnika i povezanih lica.
- (8) Troškove rada povjerenika snosi resorno federalno ministarstvo
- (9) Odlukom o uvođenju mjera vanrednog nadzora Vlada F BiH propisuje visinu naknade za rad povjerenika.
- (10) Stručne i administrativno – tehničke poslove za potrebe povjerenika vrši resorno federalno ministarstvo.

Član 7.
(Prestanak mandata povjerenika)

- (1) Povjerenika razrješava dužnosti Vlada FBiH na prijedlog resornog ministarstva.
- (2) Resorno ministarstvo predlaže razrješavanje dužnosti u slučajevima:
- a) završetka postupaka zbog nelikvidnosti privrednog društva ili drugih postupaka koji suštinski odgovaraju postupcima koji se provode u cilju odstranjivanja razloga nelikvidnosti većinskog vlasnika i/ili privrednog društva od sistemaskog značaja za Federaciju BiH;
 - b) kada društvo od sistemskog značaja prestane biti povezano sa većinskim vlasnikom koji je u stanju nelikvidnosti ili u postupku koji suštinski odgovara postupcima koji se provode radi odstranjivanja razloga nelikvidnosti odnosno prestrukturiranja;
 - c) na vlastiti zahtjev povjerenika;
 - d) kada povjerenik prestane da ispunjava uslove za imenovanje.

Član 8.
(prelazna odredba)

Ova uredba će se primjenjivati do donošenja odgovarajućeg zakona u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, a najduže 90 dana od dana stupanja na snagu. (U SKLADU SA MIŠLJENJEM UREDA)

Član 9.
(Stupanje na snagu Uredbe)

Ova uredba stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

V. broj: ____/2017
____.2017. godine
Sarajevo

P R E M I J E R
Fadil Novalić

OBRAZLOŽENJE

I. PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove Uredbe sadržan je u članu 19. stav (1) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), kojim je propisano, da se uredbom uređuju najvažnija pitanja iz nadležnosti Vlade Federacije, bliže uređuju odnosi za sprovođenje zakona, osnivaju stručne i druge službe Vlade i utvrđuju načela za unutrašnju organizaciju federalnih organa državne uprave.

Posredno, osnov za donošenje ove Uredbe je u vezi sa odredbama čl. 17. i 19. Zakona o finansijskom poslovanju („Službene novine Federacije BiH“, broj 48/16), kojim su uređena pitanja koja se odnose na nelikvidnost poduzetnika i na sadržaj finansijskog nadzora i izvršioce nadzora. Zatim, u odredbama člana 7. Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14 i 91/15), kojim je uređen djelokrug Porezne uprave Federacije BiH te odredbama čl. 8., 9., 17. i 20. Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave („Službene novine Federacije BiH“, br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06, 52/09 i 48/11), kojima je propisan djelokrug Federalnog ministarstva finansija - Federalnog ministarstva financija, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, Federalnog ministarstva trgovine i Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Neposredan povod za predlaganje Uredbe je intenzivan monitoring aktivnosti u vezi sa poslovanjem Agrokor grupacije u Bosni i Hercegovini, koji praktično traje od početka drugog kvartala 2017 godine

Članovi Skupštine dobavljača koji posluju sa kompanijama Konzum i Velpro su na sastanku sa predstavnicima Vlade Federacije Bosne i Hercegovine istakli da je neophodno da se u sve buduće aktivnosti trebaju aktivno uključiti predstavnici vlasti na svim nivoima, odnosno nadležne institucije i pružiti konkretnu pomoć u rješavanju krize sa Agrokor grupacijom.

Posebno, ugrožene kategorije su dobavljači i zaposlenici i u tom dijelu se treba osigurati poštivanje propisa, kako bi se plaćanja vršila u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju, odnosno optimizacija broja zaposlenih izvršila u skladu sa Zakonom o radu.

Obzirom da se 80% aktivnosti grupacije Agrokor u Bosni i Hercegovini odvija u Federaciji BiH, te da su nastupile dodatne okolnosti dospjeća kredita, kao i organiziranja dobavljača, potrebno je preduzeti odgovarajuće mjere zaštite kako dobavljača, tako i zaposlenih, u skladu sa nadležnošću Vlade Federacije BiH.

Trenutno, ugroženo je direktno 1.300 dobavljača kojima Konzum duguje oko 130 miliona KM, od čega je 60 miliona KM dospjelih obaveza, dok je broj indirektno ugroženih dobavljača daleko veći (samo u mljekarskoj industriji više od 2.000)

Iako je na ranije održanim sastancima konstatirano da je stanje u privrednim društvima relativno zadovoljavajuće kada su u pitanju proizvodna privredna društva u grupaciji Agrokor: Sarajevski kiseljak d.d. Kiseljak i Ledo d.o.o. Čitluk, nakon zadnjih informacija o stanju kredita kod Sberbank, postoje indicije da međusobne garancije privrednih društava u grupaciji, ugrožavaju poslovanje i ovih privrednih društava. Obzirom na veličinu grupacije i sistemski rizik po Federaciju BiH, neophodno je razmotriti mjere zaštite, u okviru nadležnosti Vlade Federacije BiH, kojima bi se pojačao nadzor nad provođenjem aktivnosti stabilizacije članica grupacije, analogno rješenjima koje su na snazi u susjednim zemljama, a uvažavajući ustavni i zakonski okvir za djelovanje Vlade Federacije BiH i resornih federalnih ministarstava.

III.OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Član 1.

Odredbama ovog člana uređuje se predmet Uredbe na način, da se se u cilju stvaranja uslova za stabilizaciju poslovanja društava od sistemskog značaja koja su nalikvidna ili se nad njima provode postupci koji sadržajno odgovaraju takvim postupcima u cilju stabilizacije poslovanja i mjerama za otklanjanje razloga nelikvidnosti odnosno u postupku restrukturiranja, uređuju uslovi za definiranje privrednih društava od sistemskog značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija BiH) i većinskih vlasnika u tim društvima, vanredne mjere nadzora za privredna društva od sistemskog značaja Federaciju BiH, otvaranje postupka vanrednog nadzora, provedba postupka vanrednog nadzora, pravne posljedice otvaranja i provedbe postupka vanrednog nadzora, uloga nadležnih organa u Federaciji BiH u provođenju mjera vanrednog nadzora, a kao i druga pitanja u vezi sa vanrednim nadzorom nad privrednim društvima od sistemskog značaja za Federaciju BiH.

Uredba se ne primjenjuje na finansijske institucije, banke, društva za upravljanje inesticijskim fondovima, društva za upravljanje penzijskim fondovima, društva za osiguranje i reosiguranje, lizing društva i mikrokreditne organizacije, koje regulišu posebni zakoni.

Član 2.

Odredbom je izičito propisano da je cilj donošenja ove uredbe da se osigura brzo i efikasno djelovanje resornih federalnih organa u skladu s propisanim nadležnostima i kontinuiran nadzor nad provedbom važećih zakona i drugih propisa Federacije Bosne i Hercegovine u privrednim društvima od sistemskog značaja za Federaciju BiH.

Član 3.

Odredbama ovog člana uređuje se da su sistemska društva od značaja za Federaciju BiH ona privredna društva koja samostalno ili zajedno sa svojim zavisnim ili povezanim društvima, značajno utiču na privrednu, socijalnu i finansijsku stabilnost u Federaciji BiH i kumulativno ispunjavaju sljedeće uslove:

- a) Zapošljavaju više od 1.000 radnika
- b) Ostvaruju godišnje prihode od prodaje veće od 500 miliona KM.

Kao većinski vlasnik, u ovim privrednim društvima definira se ono pravno ili fizičko lice koje samostalno ili zajedno sa povezanim društvima, posjeduje više od 50% udjela u osnovnom kapitalu ili većinu glasačkih prava u društvu od sistemskog značaja.

Zavisna i povezana društva su društva koja su definirana članovima 51. i 52. Zakona o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, broj 81/15), članom 2. Zakona o porezu na dobit („Službene novine Federacije BiH“, broj 15/16) i članom 6. Pravilnika o transfernim cijenama („Službene novine Federacije BiH“, broj 67/16).

Član 4.

Odredbama ovog člana propisano je da konkretne mjere vanrednog nadzora definira Vlada FBiH u odluci o pokretanju postupka mjera vanrednog nadzora, a da te mjere mogu uključivati sljedeće:

- i) pojačan nadzor nad primjenom Zakona o finansijskom poslovanju od strane Porezne uprave Federacije BiH;
- j) pojačan nadzor nad uslovima vezanim za transakcije između povezanih lica od strane Porezne uprave Federacije BiH;
- k) pojačan nadzor nad poštivanjem Zakona o radu od strane inspekcije rada;
- l) formiranje odbora povjerenika sa jasno definisanim ovlaštenjima;
- m) pojačan nadzor nad davanjem garancija, davanjem novčanih pozajmica, davanjem robnih pozajmica, davanjem avansa i bilo kojih drugih jamstava i koristi neposredno ili posredno većinskom vlasniku i povezanim licima;
- n) pojačan nadzor nad preuzimanjem duga, plaćanjem umjesto većinskog vlasnika i povezanih lica;
- o) pojačan nadzor nad raspolaganjem imovinom društva osim uz prethodno pribavljenu saglasnost povjerenika;
- p) druge specifične mjere u zavisnosti od potrebe upravljanja sistemskim rizikom.

Odluku o uvođenju mjera vanrednog nadzora, Vlada FBiH donosi na prijedlog resornog federalnog ministarstva, u zavisnosti od registrirane djelatnosti privrednog društva od sistemskog značaja za Federaciju BiH.

Odlukom Vlade Federacije BiH, osim privrednog društva od sistemskog značaja na koje se Odluka odnosi, definiraju se i sva povezana lica sa kojima su transakcije predmet nadzora povjerenika

Član 5.

Odredbama ovog člana uređeno je da će se mjere vanrednog nadzora primijeniti na privredno društvo i sva njegova zavisna i povezana društava, koja samostalno, ili zajedno sa svojim zavisnim ili povezanim društvima imaju sistemski značaj za Federaciju BiH, a koja se nalaze u postupku nelikvidnosti ili drugim postupcima koji sadržajno odgovaraju takvim postupcima u cilju stabilizacije poslovanja.

Član 6.

Odredbama ovog člana uređuje se način i uslovi za imenovanje i prava i obaveze povjerenika i to na slijedeći način:

- Odlukom Vlada FBiH o pokretanju postupka vanrednog nadzora, imenuje se povjerenik za provođenje mjera vanrednog nadzora.
- Povjerenik vrši nadzor nad provođenjem mjera iz člana 4. stav (2) ove uredbe.
- Povjerenik može biti svaka osoba koja ispunjava uslove propisane statutom privrednog društva za člana uprave tog privrednog društva.
- Sva privredna društva koja su identificirana kao i povezana lica, dužna su u skladu sa odredbama ove uredbe povjereniku dostaviti tražene informacije.
- Povjerenik nema izvršnu korporativnu funkciju i ne mogu mu se propisati nadležnosti vezane za redovno poslovanje privrednog društva.
- Povjerenik je dužan mjesečno izvještavati Vladu FBiH o preduzetim mjerama i stanju u privrednom društvu, uključujući i izvještaj o svim transakcijama i poslovima između privrednog društva, većinskog vlasnika i povezanih lica.
- Troškove rada povjerenika snosi Vlada FBiH, koja odlukom o uvođenju mjera vanrednog nadzora propisuje i naknadu za rad povjerenika.
- Odlukom iz člana 5. stav (3) ove uredbe Vlada FBiH, na prijedlog resornog federalnog ministarstva, imenuje povjerenika za provođenje mjera vanrednog nadzora.
- Povjerenik vrši nadzor nad provođenjem mjera iz člana 4. stav (2) ove uredbe.
- Povjerenik može biti svaka osoba koja ispunjava uslove propisane statutom privrednog društva za člana uprave tog privrednog društva.

- Sva privredna društva koja su identificirana kao i povezana lica, dužna su u skladu sa odredbama ove uredbe povjereniku dostaviti tražene informacije.
- U slučaju pokretanja stečajnog postupka nad privrednim društvom od sistemskog značaja za Federaciju BiH, povjerenik je dužan osigurati izjavljivanje žalbe na rješenje o otvaranju stečajnog postupka i pružanje stručne podrške povjericima u ovom postupku.
- Povjerenik nema izvršnu korporativnu funkciju i ne mogu mu se propisati nadležnosti vezane za redovno poslovanje privrednog društva.
- Povjerenik je dužan mjesečno izvještavati Vladu FBiH o preduzetim mjerama i stanju u privrednom društvu, uključujući i izvještaj o svim transakcijama i poslovima između privrednog društva, većinskog vlasnika i povezanih lica.
- Troškove rada povjerenika snosi resorno federalno ministarstvo.
- Odlukom o uvođenju mjera vanrednog nadzora Vlada F BiH propisuje visinu naknade za rad povjerenika.
- Stručne i administrativno – tehničke poslove za potrebe povjerenika vrši resorno federalno ministarstvo.

Član 7.

Odredbom ovog člana uređuje se prestanak mandata povjerenika i to iz sljedećih razloga:

- završetka postupaka zbog nelikvidnosti privrednog društva ili drugih postupaka koji suštinski odgovaraju postupcima u cilju odstranjivanja razloga nelikvidnosti odnosno prestrukturiranja većinskog vlasnika i/ili privrednog društva od sistemskog značaja
- društvo od sistemskog značaja prestane biti povezano sa većinskim vlasnikom koji je u stanju nelikvidnosti ili u postupku koji suštinski odgovara postupcima koji se provode radi odstranjivanja razloga nesolventnosti odnosno prestrukturiranja.
- vlastitog zahtjeva povjerenika
- kada povjerenik prestane da ispunjava uslove za imenovanje

Član 8.

Odredbom člana 8. određuje se vrijeme stupanja na snagu Uredbena način da se veže za momenat objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

III. FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE UREDBE

Za provođenje ove nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine iz Budžeta Federacije BiH za 2017. godinu.

Sredstva koja će biti namjenjena za isplatu naknada za rad i drugih troškova povjerenika isplaćivat će se sa odgovarajućih pozicija resornih federalnih ministarstava, a u okvirima planiranih sredstava. Visina navedenih sredstava određivat će se pojedinačnim odlukama Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o uvođenju mjera vanrednog nadzora iz člana 4. ove uredbe i bit će predmet posebnog razmatranja od strane Federalnog ministarstva finansija.